

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

22 d'avust 2023

29 d'avust 2023

676/2023

Incumbensa da la fracziun da l'Allianza dal Center

concernent ina iniziativa dal chantun per ina nova planisaziun dal territori
(emprim sutsegnader Cramer)

Resposta da la Regenza

La dumonda d'extender las libertads d'agir dal chantun e da las vischnancas en la planisaziun dal territori envers las prescripziuns da la Confederaziun è ina pretensiun fundamentala ch'è vegnida fatga repetidamain en spezial en il rom da l'emprima etappa da la revisiun da la Lescha federala davart la planisaziun dal territori (LPT1). La Regenza sustegna l'opiniun, ch'il dumber creschent da regulaziuns dal dretg federal ha reduci las libertads d'agir chantunalas e communalas. Entant che la planisaziun dal territori en il Grischun era caracterisada tradiziunalmain d'ina gronda autonomia communal, ha la LPT1 spustà ina part considerabla da las cumpetenzas vers il chantun ed en spezial vers la Confederaziun. La finala correspunda il dretg vertent dentant a la voluntad expressiva dal legislatur federal. Che quel divergeschia puspè da l'urden da cumpetenzas, sto vegnir dubità fermamain.

Tar ils puncts 1 e 2: Tenor in'expertisa giuridica che la Confederaziun ha laschè far l'onn 2017, observan las regulaziuns dal dretg vertent da la planisaziun dal territori las prescripziuns da la cumpetenzza legislativa fundamentala e pia la Constituziun federala. Sulettamain las normas concernent il construir ordaifer las zonas da construcziun (EOZ) surpassian per part la legislaziun da basa. Quai na pertutga dentant betg la garanzia dal possess actual tenor l'art. 24c da la Lescha federala davart la planisaziun dal territori (LPT; CS 700). Dal rest pari dad esser invan ils proxims onns da pretender adattaziuns da las regulaziuns EOZ ordaifer la procedura da legislaziun actuala currenta da la LPT2. La finala n'è l'iniziativa dal chantun da l'onn 2016 (curia vista 16.308), che concerna er l'art. 24c LPT, betg vegnida acceptada. La dumonda u proposta, quant enavant che la LPT stuess vegnir adattada per augmentar las libertads d'agir per ils chantuns, duess dentant vegnir tractada avertamain.

Tar il punct 3: Tenor la concepziun da la LPT1 ha il Plan directiv chantunal Abitadi (PDChant-A) ina gronda impurtanza sco instrument strategic per diriger il svilup dal territori e da l'abitadi. Perquai definescha l'art. 8a LPT in cuntegn minimal dal PDChant-A tenor il dretg federal. Davart la grondezza e davart la repartiziun da la surfatscha d'abitadi sco er davart la coordinaziun regionala da ses engrondiment

vegnan bain pretendidas determinaziuns dal chantun, dentant senza menziunar in plaun instituzional sco la vischnanca. Ultra da quai na po il dretg federal betg far prescripziuns als chantuns areguard las singulas mesiras che ston vegnir prendidas. En quest senn na vegn la relaziun tranter il chantun e las vischnancas betg tangà directamain.

Tar il punct 4: Cumbain ch'il princip da dimensiunar las zonas da construcziun è l'element central politic da la LPT1, è la prescripziun, che las zonas da construcziun ston correspunder ad in basegn da 15 onns, en vigur gia dapi l'onn 1980 (art. 15 LPT). Las disposiziuns executivas per dimensiunar las zonas da construcziun sa restrenschan a prescripziuns per il plan directiv (art. 5a da l'Ordinaziun davart la planisaziun dal territori, OPT; CS 700.1) respectivamain a la grondezza totala da las zonas da construcziun en il chantun (art. 30a OPT). Entant ch'ina revisiun da l'art. 15 LPT para dad esser illusorica, fiss in'adattaziun da las disposiziuns executivas pli-tgunsch pussaivla. En quest connex stoi dentant vegnir resguardà, ch'ils chantuns da la Svizra Bassa n'èn strusch pertutgads da quai.

Tar il punct 5: En il rom da lur champ d'incumbensas tenor l'art. 89 al. 2 lit. a da la Lescha federala davart il Tribunal federal (LTF; CS 173.119) han la Chanzlia federala ed ils departaments il dretg general da far recurs. Ils posts da servetsch subordinads, vul dir ils uffizis federals, èn mo legitimads, sch'il dretg federal, er en in'ordinaziun, prevesa quai. Il dretg da recurs ha la funcziun d'in med da surveglianza e serva a survegliar l'execuziun dal dretg amministrativ federal en ils chantuns ed en l'administraziun federala (cf. DTF 135 II 338). La dumonda d'abolir il dretg da far recurs en ils secturs menziunads en l'incumbensa n'empermetta nagin success (punct 5).

Sut quest aspect na vesa la Regenza naginas schanzas da success per ina iniziativa dal chantun tenor l'incumbensa. Er sch'intgins giavischs paran dad esser giustifitgads ord vista da la Regenza, n'èsi en general betg cunvegnet d'inoltrar ina tala iniziativa. Il resultat da l'iniziativa dal chantun menziunada qua survart da l'onn 2016 ha mussà quai en moda impressiunanta. La Regenza è dentant pronta, d'inoltrar ils puncts 1 e 4 en furma d'ina iniziativa dal chantun a l'Assamblea federala.

Sin basa da questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond d'approvar l'incumbensa qua avant maun concernent ils puncts 1 e 4 e da la refusar concernent ils puncts 2, 3 e 5.

En num da la Regenza

Il president:

Peter Peyer

Il chancelier:

Daniel Spadin